

**PROCEDURA ZA IZBOR,
PRAĆENJE PERFORMANSI I
ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI
OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA**

	Ime i prezime	Funkcija	Datum	Potpis
Preispitao	Tanja Radović	Rukovodilac Službe za akreditaciju/PRK	03.02.2023.	
Odobrio	Anita Krulanović	Direktor	03.02.2023.	

Ovaj dokument je vlasništvo ATCG i može se koristiti, štampati ili umnožavati samo uz saglasnost odgovornog lica ATCG

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 2 17

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Ovim procedurom se utvrđuju aktivnosti koje Akreditaciono tijelo Crne Gore sprovodi u cilju izbora, obuke i praćenja performansi ocjenjivača i tehničkih eksperata.

Dokument je namijenjen osoblju ATCG, Komisiji za izbor i praćenje ocjenjivača i eksterno angažovanim licima koje žele ostvariti i održavati status ocjenjivača i/ili tehničkog eksperta ATCG.

2. SKRAĆENICE I DEFINICIJE

2.1 SKRAĆENICE

ATCG - Akreditaciono tijelo Crne Gore

TOU - Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

KIPO - Komisija za izbor i praćenje ocjenjivača

2.2 DEFINICIJE

ocjenjivanje - Proces koji akreditaciono tijelo preduzima da ocijeni kompetentnost tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, na bazi određenog(ih) standarda i/ili drugih normativnih dokumenata, za utvrđeni obim akreditacije

ocjenjivač - Osoba kojoj je od strane akreditacionog tijela dodijeljen zadatak da, sama ili kao član tima za ocjenjivanje, obavi ocjenjivanje tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

tim ocjenjivača - Tim sastavljen od vođe tima i članova tima

vođa tima - Ocjenjivač kome je data ukupna odgovornost za menadžment ocjenjivanjem

tehnički ekspert - Osoba koju je imenovalo akreditaciono tijelo, koja radi pod odgovornošću ocjenjivača, pruža specifično znanje ili ekspertizu po pitanjima iz obima akreditacije koji treba da bude ocijenjen i ne ocjenjuje nezavisno

Napomena: Ne očekuje se da tehnički ekspert ima kvalifikacije i obuku za ocjenjivača

praćenje performansi - Ocjena karakteristika učesnika u ocjenjivanju koje se odnosi na njihovu kompetentnost i lične osobine, prikazane tokom ocjenjivanja

Za potrebe ovog dokumenta koriste se i druge odnosne definicije navedene u standardima MEST EN ISO/IEC 17011, MEST EN ISO 19011, MEST EN ISO/IEC 17000 i MEST EN ISO 9000.

3. VEZE SA DRUGIM DOKUMENTIMA

Pravilnik o obrazovanju i radu Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača

MEST EN ISO/IEC 17011, Ocjenjivanje usaglašenosti - Zahtjevi za akreditaciona tijela koja akredituju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti

MEST EN ISO 19011, Uputstva za provjeravanje sistema menadžmenta

MEST EN ISO/IEC 17000, Ocjenjivanje usaglašenosti - Rječnik i opšti principi

PR.05 - Preispitivanje od strane rukovodstva

PR.08 - Procedura za rješavanje prigovora i žalbi

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 3 17

PR.09-1 - Kvalifikacioni kriterijumi i kriterijumi za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju postupka akreditacije, kao i sprovođenju aktivnosti u okviru sistema upravljanja ATCG ILAC-G3:08, Guidelines for Training Courses for Assessors Used by Accreditation Bodies
Napomena: Navedena dokumenta nisu označena godinom izdanja, već se podrazumijeva da se koristi važeće izdanje dokumenta.

4. OPIS RADA I ODGOVORNOSTI

4.1 OPŠTE

ATCG za potrebe ocjenjivanja TOU-a formira timove ocjenjivača, koje sačinjavaju kompetentni ocjenjivači (vodeći ocjenjivači i tehnički ocjenjivači) i tehnički eksperti.

Ocjenjivači i tehnički eksperti ATCG moraju u kontinuitetu ispunjavati utvrđene kriterijume kompetentnosti i sprovođiti postupak ocjenjivanja TOU na nepristrasan i objektivan način.

Kriterijumi kompetentnosti za ocjenjivače i tehničke eksperte ATCG definisani su procedurom *PR.09 - Kvalifikacioni kriterijumi i kriterijumi za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju postupka akreditacije, kao i sprovođenju aktivnosti u okviru sistema upravljanja ATCG.*

Izbor ocjenjivača i tehničkih eksperata, praćenje njihovih performansi i održavanja kompetentnosti je u nadležnosti KIPO. Sastav i način rada KIPO utvrđen je *Pravilnikom o obrazovanju i radu Komisije za izbor i praćenje ocjenjivača.*

4.2 IZBOR OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA

4.2.1 Podnošenje prijave

ATCG na web portalu (www.akreditacija.me) objavljuje stalni javni poziv zainteresovanim licima da se prijave za ocjenjivače/tehničke eksperte ATCG. U pozivu se jasno navodi postupak koji vodi ostvarivanju i održavanju statusa vodećeg ocjenjivača, tehničkog ocjenjivača i tehničkog eksperta ATCG, kao i kriterijumi kompetentnosti koje kandidati za ova zvanja moraju da ispunjavaju. Uz javni poziv, na web portalu ATCG se nalazi i obrazac Prijave za ocjenjivače/tehničke eksperte.

Prijava se podnosi ATCG pisanim putem na obrazcu *ZPR.10.01 - Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta*, uz dostavljanje prateće dokumentacije naznačene u obrazcu prijave.

Neposredno po prijemu, predmetna Prijava se zavodi u djelovodnu knjigu ATCG a o podnošenju iste se informiše KIPO.

4.2.2 Preispitivanje prijave i prateće dokumentacije

U roku ne dužem od 10 dana od dana podnošenja, KIPO pristupa preispitivanju Prijave i prateće dokumentacije. Ukoliko Prijava nije kompletna, ili je potrebna dodatna dokumentacija, KIPO od podnosioca prijave zahtjeva dopunu u propisanom roku.

Relevantne podatke u vezi sa podnošenjem prijave KIPO upisuje u Listi evidencije prijave (obrazac *ZPR.10.02 - Lista evidencije prijave za ocjenjivače/tehničke eksperte*).

U postupku odlučivanja o prijavi, KIPO može (ukoliko smatra potrebnim) pozvati podnosioca prijave na intervju ili na razgovor u vezi sa pojašnjavanjem pojedinih stavki iz Prijave. Takođe, za potrebe vrednovanja ispunjenosti kriterijuma kompetentnosti od strane podnosioca prijave, KIPO može

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 4 17

(ukoliko smatra potrebnim) zatražiti stručno mišljenje od strane nadležnog tehničkog komiteta ATCG ili eksterno angažovanih stručnih lica.

KIPO donosi Odluku o odbijanju prijave (sa pratećim obrazloženjem) u slučaju:

- kada podnosilac prijave ne dostavi zahtijevanu dopunu dokumentacije u predviđenom roku, ili
- kada preispitivanjem prijave i prateće dokumentacije utvrdi da podnosilac prijave ne ispunjava odnosne kriterijume kompetentnosti definisane procedurom *PR.09-1 - Kvalifikacioni kriterijumi i kriterijumi za sticanje i održavanje kompetentnosti učesnika u sprovođenju postupka akreditacije, kao i sprovođenju aktivnosti u okviru sistema upravljanja ATCG.*

Napomena: U načelu, u ovoj preliminarnoj fazi se od podnosioca prijave zahtijeva relevantno obrazovanje i visok nivo znanja i iskustva u predmetnim oblastima ocjenjivanja usaglašenosti za koje se prijavio, dok se izričito ne zahtijeva poznavanje referentnog standarda za predmetnu šemu akreditacije, poznavanje pravila akreditacije ATCG, kao ni poznavanje tehnika ocjenjivanja.

U slučaju odbijanja prijave, KIPO obavještava podnosioca prijave pisanim putem i informiše ga o mogućnosti podnošenja prigovora na rad ATCG u skladu sa procedurom *PR.08 - Procedura za rješavanje prigovora i žalbi.*

Ukoliko utvrdi da podnosilac prijave ispunjava gore navedene kriterijume kompetentnosti, KIPO:

- donosi Odluku o prihvatanju prijave;
- podatke o podnosiocu evidentira u Listi potencijalnih kandidata i kandidata za ocjenjivače (obrazac *ZPR.10.03 - Lista potencijalnih kandidata i kandidata za ocjenjivače* u dijelu koji se odnosi na potencijalne kandidate), odnosno Listi kandidata za tehničke eksperte (obrazac *ZPR.10.04 - Lista kandidata za tehničke eksperte*);
- obavještava podnosioca o prihvatanju prijave pisanim putem, uz pojašnjavanje daljeg postupka za izbor u status kandidata za ocjenjivača, odnosno u status tehničkog eksperta i
- otvara Personalni dosije ocjenjivača, odnosno tehničkog eksperta, u kojem arhivira predmetnu Prijavu (sa pratećom dokumentacijom).

4.2.3 Izbor ocjenjivača (vodećih i tehničkih ocjenjivača)

4.2.3.1 Ostvarivanje statusa kandidata za ocjenjivača

Da bi ostvarili status kandidata za ocjenjivača, potencijalni-kandidati su u obavezi da uspješno završe odgovarajuću obuku. Obuka koju ATCG priznaje za relevantnu je ona koja se sastoji od:

- obuke za ocjenjivače u vezi sa referentnim standardom za predmetnu šemu akreditacije (npr: ISO/IEC 17025, ISO/IEC 17020, ISO/IEC 17065 itd.) u trajanju od najmanje 3 radna dana,
- obuke u vezi sa za tehnikama ocjenjivanja prema standardu ISO 19011, ukoliko ista nije bila predmet gore navedene obuke za ocjenjivače i
- obuke u vezi sa pravilima i procedurama ATCG, a koju sprovodi ATCG

Napomena: Da bi ocjenjivač ostvario status ocjenjivača u oblasti uzorkovanja, ATCG je u obavezi da dodatno obuči za UP.07 Uputstvo za akreditaciju poslova uzorkovanja Izmjena 3 od 03.02.2025.

U skladu sa dokumentom *ILAC-G3:08/2020 - Guidelines for Training Courses for Assessors Used by Accreditation Bodies*, obuka za ocjenjivače u vezi referentnim standardom za predmetnu šemu akreditacije mora (osim zahtjeva za trajanjem od najmanje 3 radna dana) biti sprovedena od strane kompetentnog lica koje:

- ima znanje o zahtjevima referentnog standarda za predmetnu šemu akreditacije i zahtjevima relevantnih EA/ILAC/IAF dokumenata,

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 5 17

- koje ima iskustvo u obavljanju poslova ocjenjivanja TOU za potrebe akreditacije i
- koje ima praktično iskustvo kao vođa tima ocjenjivača u ocjenjivanjima TOU za potrebe akreditacije.

Napomena: Obuke za ocjenjivače koje sprovode akreditaciona tijela koja su potpisnice EA MLA sporazuma smatraju se relevantnim.

Nakon uspješno završene obuke i dostavljanja odnosnih dokumentovanih dokaza, KIPO:

- donosi Odluku o izboru u status kandidata za vodećeg/tehničkog ocjenjivača,
- evidentira/ažurira podatke o kandidatu na Listi kandidata za ocjenjivače (obratzac *ZPR.10.03 - Lista potencijalnih kandidata i kandidata za ocjenjivače u dijelu koji se odnosi na kandidate za ocjenjivače*),
- obavještava kandidata o ostvarivanju predmetnog statusa pisanim putem, uz pojašnjavanje daljeg postupka za izbor u status ocjenjivača,
- ažurira Personalni dosije kandidata za ocjenjivača, tako što u njemu arhivira dokumentovane dokaze o sprovedenoj obuci i Odluku o izboru u status kandidata za vodećeg/tehničkog ocjenjivača.

Odgovornost: KIPO

4.2.3.2 Ostvarivanje statusa ocjenjivača

Nakon ostvarivanja statusa kandidata za vodećeg/tehničkog ocjenjivača, kandidat pristupa praktičnom radu u cilju sticanja prakse i iskustva u ocjenjivanju.

KIPO, uz prethodnu konsultaciju sa rukovodiocem Službe za akreditaciju i rukovodiocem Odjeljenja nadležnog za predmetnu šemu akreditacije, dodjeljuje kandidatu mentora čiji je zadatak da planira, organizuje, prati i ocjenjuje njegov praktični rad. Mentor je vodeći ili tehnički ocjenjivač ATCG sa iskustvom, koji je u načelu stalno zaposleno lice u ATCG.

Napomena: Preporučuje se da mentor kandidatu za vodećeg ocjenjivača bude vodeći ocjenjivač, odnosno da mentor kandidatu za tehničkog ocjenjivača bude tehnički ocjenjivač.

Praktični rad podrazumijeva učešće kandidata u postupcima ocjenjivanja TOU koje sprovodi ATCG, a realizuje se su dvije faze:

- a) faza posmatranja ocjenjivanja i
 - b) faza neposrednog učešća kandidata u ocjenjivanju (ocjenjivanje pod mentorstvom).
- a) Faza posmatranja ocjenjivanja od strane kandidata** se u načelu realizuje u periodu od 1 (jedne) godine. U tom periodu kandidat, u svojstvu posmatrača, mora prisustvovati na najmanje 3 (tri) ocjenjivanja na licu mjesta. U timu ocjenjivača kandidat ima status ocjenjivača posmatrača. Napomena: Preporučuje se da kandidat prisustvuje onim ocjenjivanjima u kojima je kao vođa tima/član tima ocjenjivača angažovan njegov mentor. Kada u konkretnom slučaju to nije primjenjivo, privremenu ulogu mentora za predmetno ocjenjivanje preuzima ocjenjivač kojeg mentor odredi.

U svrhu pripreme za ocjenjivanje na licu mjesta, mentor upoznaje kandidata sa odnosnim ocjenjivanjem (npr. pojašnjava kandidatu predmet ocjenjivanja, plan ocjenjivanja, aktivnosti ocjenjivanja, ukazuje na šta treba obratiti posebnu pažnju, prezentuje kontrolnu odnosno radnu lista u kojim se evidentiraju nalazi ocjenjivanja i sl.)

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 6 17

Tokom sprovođenja postupka ocjenjivanja na licu mjesta, kandidat po instrukcijama mentora posmatra izvođenje ocjenjivanja od strane ocjenjivačkog tima, bez prava uključivanja.

Po završetku ocjenjivanja na licu mjesta, kandidat i mentor analiziraju predmetno ocjenjivanje i diskutuju po svim pitanjima koja su od interesa za kandidata. Osim toga, mentor upoznaje kandidata sa aktivnostima nakon ocjenjivanja na licu mjesta (izvještavanje, rješavanje neusaglašenosti, odlučivanje o statusu akreditacije i sl.)

b) Faza neposrednog učešća kandidata u ocjenjivanju (ocjenjivanje pod mentorstvom) se u načelu realizuje u periodu ne dužem od 2 (dvije) godine, nakon perioda posmatranja. U naznačenom periodu kandidat mora kao član tima ocjenjivača pod nadzorom mentora neposredno učestvovati u sprovođenju najmanje 4 (četiri) ocjenjivanja. U timu ocjenjivača kandidat ima status ocjenjivača pod mentorstvom.

Napomena: Za prva tri ocjenjivanja pod mentorstvom, preporučuje se da kandidat učestvuje u onim ocjenjivanjima u kojima je kao vođa tima/član tima ocjenjivača angažovan njegov mentor. Kada u konkretnom slučaju to nije primjenjivo, privremenu ulogu mentora preuzima ocjenjivač kojeg mentor odredi. Kod četvrtog (završnog) ocjenjivanja pod mentorstvom, radi objektivnosti, preporučuje se da kandidat učestvuje u ocjenjivanju u kojem nije angažovan njegov mentor, pri čemu privremenu ulogu mentora preuzima član tima ocjenjivača kojeg mentor odredi.

Kod prva dva ocjenjivanja pod mentorstvom mentor dodjeljuje kandidatu dio aktivnosti ocjenjivanja iz svoje nadležnosti. Za dodijeljene aktivnosti ocjenjivanja kandidat u saradnji sa mentorom:

- vrši pripremu ocjenjivanja (npr. pregleda i analizira odnosnu dokumentaciju TOU, kada je primjenjivo pregleda izvještaje sa predhodnog ocjenjivanja TOU, priprema kontrolnu listu i sl.),
- sprovodi aktivnosti ocjenjivanja na licu mjesta,
- formuliše nalaze ocjenjivanja i učestvuje u izradi Izvještaja o ocjenjivanju,
- preispituje dokumentovane dokaze na otklanjanju identifikovanih neusaglašenosti, dostavljenih od strane TOU.

Kod završna dva ocjenjivanja pod mentorstvom, kandidat u okviru dodijeljenih aktivnosti ocjenjivanja samostalno, uz pratnju mentora, sprovodi postupak pripreme ocjenjivanja, sprovođenja ocjenjivanja na licu mjesta, izvještavanja, preispitivanja dokumentovanih dokaza dostavljenih od strane TOU i potvrđivanja otklanjanja identifikovanih neusaglašenosti.

Nakon svakog realizovanog ocjenjivanja pod mentorstvom, mentor sačinjava odnosni Izvještaj na obrazcu *ZPR.10.10-1 Izvještaj o praćenju ocjenjivača na terenu*, sa čijim sadržajem upoznaje kandidata kako bi mu ukazao na eventualne preporuke za poboljšavanje performansi.

Nakon realizacije praktičnog rada kroz obje gore navedene faze, mentor sačinjava pisani Izvještaj o praktičnom radu kandidata za ocjenjivača (slobodna forma) koji sadrži detaljne informacije o sprovedenoj obuci i iskazanim performansama kandidata. Predmetni Izvještaj takođe sadrži i preporuku mentora u vezi sa imenovanjem kandidata u status Ocjenjivača.

Izvještaj o praktičnom radu kandidata, zajedno sa svim odnosnim izještajima o praćenju performansi i vrednovanju kompetentnosti kandidata, mentor dostavlja KIPO na dalje razmatranje i odlučivanje. KIPO ažurira Personalni dosije ocjenjivača tako što u njega arhivira Izvještaj o praktičnom radu kandidata sa pratećom dokumentacijom.

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 7 17

U slučaju kada utvrdi da rezultati u vezi sa performansama kandidata nijesu zadovoljavajući, KIPO donosi Odluku o dodatnim aktivnostima u cilju ostvarivanja statusa ocjenjivača, sa obrazloženjem. Dodatne aktivnosti na primjer mogu biti: sprovođenje jednog dodatnog samostalnog ocjenjivanja od strane kandidata uz nadzor mentora, ili ponovna obuka kandidata o tehnikama ocjenjivanja i sprovođenje dva dodatna samostalna ocjenjivanja uz nadzor mentora i sl. KIPO arhivira predmetnu Odluku u Personalni dosije ocjenjivača, a o istoj obavještava kandidata pisanim putem, uz informaciju da je o predmetnoj Odluci moguće podnijeti prigovor na rad ATCG u skladu sa procedurom *PR.08 - Procedura za rješavanje prigovora i žalbi*.

U slučaju kada utvrdi da su rezultati u vezi sa performansama kandidata zadovoljavajući, KIPO donosi Odluku o izboru kandidata u status vodećeg/tehničkog ocjenjivača i njegovom upisu u listu evidencije ocjenjivača (obrazac *ZPR.10.05 - Lista evidencije ocjenjivača i tehničkih eksperata Akreditacionog tijela Crne Gore*). Odlukom se utvrđuje i predmetna šema akreditacije za koju ocjenjivač posjeduje potrebnu kompetentnost, dok se za tehničkog ocjenjivača dodatno utvrđuju i predmetne oblasti ocjenjivanja usaglašenosti (tj. kodovi kompetentnosti ocjenjivača). Predmetnu Odluku KIPO arhivira u Personalni dosije ocjenjivača.

Napomena: Za potrebe definisanja oblasti ocjenjivanja usaglašenosti za koje tehnički ocjenjivač posjeduje potrebnu kompetentnost, KIPO može zatražiti stručno mišljenje od strane nadležnog tehničkog komiteta ATCG ili eksterno angažovanih stručnih lica.

Nakon izbora u status ocjenjivača ATCG, a najkasnije do njihovog prvog angažovanja u timu ocjenjivača ATCG, ocjenjivači su dužni potpisati relevantne izjave o poštovanju Kodeksa ponašanja, nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti i čuvanju tajnosti podataka. Predmetne izjave KIPO arhivira u odnosne personalne dosijee ocjenjivača.

Odgovornost: KIPO

4.2.4 Izbor tehničkih ekspertata

Upisom na Listu kandidata za tehničke eksperte (vidi 4.2.2), kandidat stiče mogućnost da bude angažovan u timu ocjenjivača ATCG (u svojstvu tehničkog eksperta) i da učestvuje u ocjenjivanju TOU-a.

Ukoliko se nakon prvog sprovedenog ocjenjivanja utvrdi da kandidat za tehničkog eksperta pokazuje zadovoljavajuće performanse (nalaz o performansama tehničkog eksperta daje vođa tima ocjenjivača na obrazcu *ZPR.10.07-1 - Izvještaj vođe tima o performansama članova tima ocjenjivača*), KIPO donosi Odluku o izboru kandidata u status tehničkog eksperta i njegovom upisu u Listu tehničkih eksperata (obrazac *ZPR.10.05 - Lista evidencije ocjenjivača i tehničkih eksperata*). Odlukom se utvrđuje i predmetna šema (ili šeme) akreditacije i oblasti ocjenjivanja usaglašenosti (tj. kodovi kompetentnosti) za koje tehnički ekspert posjeduje potrebnu kompetentnost. Predmetnu Odluku KIPO arhivira u Personalni dosije tehničkog eksperta.

Napomena: Za potrebe definisanja predmetnih šema akreditacije i oblasti ocjenjivanja usaglašenosti za koje tehnički ekspert posjeduje potrebnu kompetentnost, KIPO može zatražiti stručno mišljenje od strane nadležnih tehničkih komiteta ATCG ili eksternih eksperata.

Nakon izbora u status tehničkog eksperta ATCG, tehnički eksperti su dužni potpisati relevantne izjave o poštovanju Kodeksa ponašanja, nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti i čuvanju tajnosti podataka. Predmetne izjave KIPO arhivira u odnosne personalne dosijee tehničkih eksperata.

Odgovornost: KIPO

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 8 17

4.2.5 Izbor ocjenjivača i tehničkih eksperata koji su registrovani ocjenjivači/tehnički eksperti drugih nacionalnih akreditacionih tijela

Ocjenjivači/tehnički eksperti moraju dostaviti KIPO popunjenu Prijavu na obrazcu *ZPR.10.01-1 Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta* i prateću dokumentaciju naznačenu u obrazcu prijave.

Registrovani ocjenjivač/tehnički ekspert drugog/drugih akreditacionih tijela u *ZPR.10.01-1 Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta* potrebno je da navede naziv akreditacionog tijela, šemu akreditacije, oblast poslova ocjenjivanja usaglašenosti odnosno dodjeljene kodove kompetentnosti a u skladu sa UP.04 od 03.02.2023. koja je dostupna na www.akreditacija.me

Nakon zavođenja Prijave u djelovodnu knjigu ATCG, KIPO unosi odgovarajuće podatke u Listu evidencije prijava (obrazac *ZPR.10.02 - Lista evidencije prijava za ocjenjivače/tehničke eksperte*). KIPO nakon pregleda prispjele dokumentacije donosi Odluku o izboru u status vodećeg/tehničkog ocjenjivača/tehničkog eksperta i njegovom upisu u Listu ocjenjivača/tehničkih eksperata (obrazac *ZPR.10.05 - Lista evidencije ocjenjivača i tehničkih eksperata Akreditacionog tijela Crne Gore*) sa naznakom da je isti registrovani ocjenjivač/ekspert drugog akreditacionog tijela. Odlukom se utvrđuju i predmetne šeme akreditacije u kojima ocjenjivači/tehnički eksperti posjeduju kompetentnost, dok se za tehničke ocjenjivače i tehničke eksperte dodatno utvrđuju i predmetne oblasti ocjenjivanja usaglašenosti, nakon što se eksplicitno potvrdi da su uspostavljeni kriterijumi ispunjeni (tj. kodovi kompetentnosti). *Izmjena 5 od 10.04.2026.*

Odlukom se takođe navodi da se nakon prvog angažovanja ocjenjivača/eksperta drugog akreditacionog tijela, a u slučaju pozitivnog zapažanja o performansama tima (*ZPR.10.07-1*) istom potvrđuje status registrovanog ocjenjivača/eksperta ATCG, što se naznačava u *ZPR.10.05*.

Prije angažovanja od strane ATCG, ocjenjivači/tehnički eksperti drugih akreditacionih tijela moraju proći formalnu (skraćenu) obuku u vezi sa pravilima, procedurama i uputstvima ATCG, kao i upoznavanje sa nacionalnom zakonskom regulativom za odnosnu oblast ocjenjivanja usaglašenosti.

Napomena: Status ocjenjivača/tehničkog eksperta u ATCG mora biti identičan statusu u matičnom akreditacionom tijelu. Takođe, imajući u vidu da različita akreditaciona tijela mogu na različiti način definisati oblasti ocjenjivanja usaglašenosti (kodove kompetentnosti), KIPO tehničkim ocjenjivačima/tehničkim ekspertima dodjeljuje kodove kompetentnosti prema klasifikaciji koju je uspostavilo ATCG vodeći računa da je osigurana kompetentnost tehničkog ocjenjivača/tehničkog eksperta u tim oblastima. U slučaju nedoumica, KIPO može stupiti u kontakt sa matičnim akreditacionim tijelom u cilju potrebnog razjašnjavanja ili može zatražiti stručno mišljenje od strane nadležnog tehničkog komiteta ili eksterno angažovanog stručnog lica.

KIPO otvara Personalni dosije ocjenjivača, odnosno tehničkog eksperta, u kojem arhivira predmetnu Prijavu i prateću dokumentaciju i Odluku o izboru u status vodećeg/tehničkog ocjenjivača/tehničkog eksperta ATCG. KIPO obavještava ocjenjivača/tehničkog eksperta o ostvarenom statusu ocjenjivača/tehničkog eksperta u ATCG.

Nakon izbora u status ocjenjivača/tehničkog eksperta ATCG, a najkasnije do njihovog prvog angažovanja u timu ocjenjivača ATCG, ocjenjivači/tehnički eksperti dužni su potpisati relevantne izjave o poštovanju Kodeksa ponašanja, nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti i čuvanju tajnosti podataka. Predmetne izjave KIPO arhivira u odnosne personalne dosijee ocjenjivača/tehničkih eksperata.

Odgovornost: KIPO

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 9 17

4.3 PRAĆENJE PERFORMANSI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA

ATCG u kontinuitetu vrši praćenje performansi registrovanih ocjenjivača/tehničkih eksperata. Mehanizmi koje ATCG primjenjuje za praćenje ocjenjivača/ tehničkih eksperata su:

- Praćenje performansi tima ocjenjivača
- Praćenje performansi ocjenjivača/tehničkih eksperata na terenu
- Povratne informacije o performansama tima ocjenjivača od strane korisnika (TOU) nakon ocjenjivanja na licu mjesta;
- Intervjui sa ocjenjivačima/tehničkim ekspertima;
- Poređenje nalaza sa ocjenjivanja u slučaju zajedničkog ocjenjivanja sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima i
- Praćenje prigovora na rad ocjenjivača/tehničkih eksperata

4.3.1 Praćenje performansi tima ocjenjivača

Tim ocjenjivača ATCG se sastoji od Vođe tima koji je u načelu vodeći ocjenjivač i članova tima koji su u načelu tehnički ocjenjivači i tehnički eksperti.

Performanse tima ocjenjivača se prate prilikom svakog pojedinačnog ocjenjivanja tijela za ocjenu usaglašenosti, a u ovoj aktivnosti učestvuju Vođa tima, rukovodilac nadležnog Odjeljenja /Službe za akreditaciju i KIPO.

Nakon realizovanog ocjenjivanja, Vođa tima ocjenjivača popunjava obrazac ZPR.10.07-1 u vezi sa praćenjem performansi članova tima ocjenjivača u odnosu na utvrđene kriterijume. Praćenje performansi članova tima ocjenjivača obuhvata fazu pripreme ocjenjivanja, realizacije ocjenjivanja na licu mjesta kao i fazu izvještavanja o sprovedenom ocjenjivanju a koja obuhvata pisanje i izvještavanje o nalazima ocjenjivanja.

Za svaki utvrđeni kriterijum, Vođa tima definiše stepen ispunjenosti kriterijuma od strane članova tima ocjenjivača. Kada se prilikom praćenja performansi članova tima ocjenjivača utvrdi djelimično ili potpuno odstupanje od utvrđenih kriterijuma Vođa tima je dužan dati detaljno obrazloženje nalaza u slučaju potpunog odstupanja od predviđenih rezultata i djelimičnog dostizanja predviđenih rezultata, koji osim komentara sadrži i preporuke uz odnosni kriterijum praćenja i vrednovanja.

Vođa tima daje konačni zaključak o rezultatima praćenja performansi članova tima ocjenjivača, u smislu da li su oni zadovoljavajući ili nezadovoljavajući. U slučaju nezadovoljavajućih rezultata Vođa tima je dužan dati preporuke za dalje mjere.

Nalazi o praćenju od strane Vođe tima se dostavljaju rukovodiocu nadležnog Odjeljenja /Službe za akreditaciju koji daje zapažanje o performansama tima ocjenjivača u cjelini (sa akcentom na performanse vođe tima). Rukovodilac nadležnog Odjeljenja /Službe za akreditaciju popunjava obrazac ZPR.10.07-1 u vezi sa praćenjem performansi tima ocjenjivača u odnosu na utvrđene kriterijume. Praćenje performansi tima ocjenjivača obuhvata fazu pripreme ocjenjivanja, realizacije ocjenjivanja na licu mjesta, izvještavanja o sprovedenom ocjenjivanju, otklanjanju utvrđenih neusaglašenosti (kada je to primjenjivo) i fazu izvještavanja Komisije za akreditaciju o realizovanom ocjenjivanju.

Nalazi rukovodioca nadležnog Odjeljenja /Službe za akreditaciju zajedno sa nalazima Vođe tima o praćenju članova tima ocjenjivača (odnosno kompletirani obrazac ZPR.10.07-1) se dostavljaju KIPO na dalje postupanje.

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 10 17

KIPO ažurira informacije u vezi sa timom ocjenjivača koji je bio angažovan na predmetnom ocjenjivanju (obrazac *ZPR.10.08 Lista evidencije timova ocjenjivača angažovanih na ocjenjivanjima*) i vrši pregled i arhiviranje navedenih zapisa o performansama u personalnim kartonima članova angažovanih tima ocjenjivača. KIPO vrši detaljnu analizu nalaza i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa svojim nadležnostima.

4.3.2 Praćenje performansi ocjenjivača/tehničkih eksperata na terenu

Performanse svakog ponaosob ocjenjivača/tehničkog eksperta prate se prilikom realizacije ocjenjivanja na licu mjesta (na terenu) za svaku šemu akreditacije, najmanje jedan put u toku tri godine po uspostavljenom *ZPR.10.09-1 Planu praćenja na terenu*.

U postupku praćenja ocjenjivača na terenu učestvuju imenovani evaluator i KIPO.

Evaluatora za svaki pojedinačan slučaj predlaže rukovodilac nadležnog Odjeljenja/Službe za akreditaciju u saradnji sa KIPO.

Po pravilu evaluator koji će pratiti vodećeg ocjenjivača je vodeći ocjenjivač sa višim ili sličnim iskustvom vodećeg ocjenjivača u predmetnoj šemi akreditacije.

Evaluator koji prati tehničkog ocjenjivača je po pravilu tehnički ocjenjivač sa višim ili sličnim iskustvom tehničkog ocjenjivača u predmetnoj šemi akreditacije i tehničkoj oblasti.

Napomena: Vodeći ocjenjivač koji je ujedno i tehnički ocjenjivač u predmetnoj šemi akreditacije i tehničkoj oblasti može biti evaluator tehničkom ocjenjivaču čiji se rad na terenu prati.

Evaluator koji prati tehničkog eksperta je po pravilu tehnički ocjenjivač u predmetnoj šemi akreditacije i tehničkoj oblasti.

Napomena: Vodeći ocjenjivač koji je ujedno i tehnički ocjenjivač u predmetnoj šemi akreditacije i tehničkoj oblasti može biti evaluator tehničkom ekspertu čiji se rad na terenu prati.

Nakon realizovanog praćenja na terenu, evaluator popunjava *ZPR.10.10-1 - Izvještaj o praćenju ocjenjivača na terenu*.

Kada se prilikom praćenja ocjenjivača na terenu utvrdi potpuno odstupanje od predviđenih rezultata (1) ili djelimično dostizanje predviđenih rezultata (2) evaluator je dužan da obrazloži nalaz davanjem komentara i preporuke koji se odnose na predmetne kriterijume praćenja i vrednovanja u propisanom *ZPR.10.10-1 - Izvještaj o praćenju ocjenjivača na terenu*).

Predmetni Izvještaj se dostavlja KIPO koji ga pregleda i arhivira u Personalni dosije ocjenjivača čiji se rad na terenu pratio. Po potrebi preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa svojim nadležnostima.

Ukoliko je ocjenjivač registrovan kao vodeći ocjenjivač u različitim šemama akreditacije dovoljno je da u trogodišnjem periodu bude praćen na terenu u jednoj šemi akreditacije, pri čemu će se u narednm trogodišnjem periodu biti praćen u drugoj šemi akreditacije. Pri tome se uzimaju u obzir ostale tehnike praćenja ocjenjivača u različitim šemama akreditacije, kao što su intervjui, pregled nalaza sa ocjenjivanja, ankete korisnika i sl.

4.3.3 Povratne informacije o performansama tima ocjenjivača od strane korisnika (TOU) nakon ocjenjivanja na licu mjesta

Nakon svakog realizovanog ocjenjivanja TOU na licu mjesta, vođa tima je dužan da dostavi TOU *ZPR.10.06 Anketa o sprovedenom ocjenjivanju* u kojoj nadležni predstavnik TOU iskazuje svoje

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 11 17

zadovoljstvo (ili nezadovoljstvo) u vezi performansi tima ocjenjivača ATCG u postupku predmetnog ocjenjivanja.

Dostavljene Ankete, KIPO analizira i arhivira u personalnim kartonima članova tima ocjenjivača.

U slučaju opravdanog nezadovoljstva i negativnih komentara od strane predstavnika TOU, KIPO po potrebi preduzima odgovarajuće mjere u skladu sa svojim nadležnostima.

4.3.4 Intervjui sa ocjenjivačima/tehničkim ekspertima

Po potrebi KIPO može organizovati intervju ili sprovesti intervju sa ocjenjivačima / tehničkim ekspertima u slučaju kada je neophodno prikupiti neophodne informacije odnosno dokaze o njihovoj kompetentnosti vezano za poznavanje kriterijuma akreditacije, pravila ATCG, zakonske regulative, metoda i tehnika ocjenjivanja.

4.3.5 Poređenje nalaza sa ocjenjivanja u slučaju zajedničkog ocjenjivanja sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelima

U slučajevima zajedničkog ocjenjivanja sa drugim nacionalnim akreditacionim tijelom/tijelima ili u slučajevima prekoogranične akreditacije KIPO u cilju praćenja performansi ocjenjivača/ tehničkih eksperata analizira izvještaje sa ocjenjivanja.

Navedeni mehanizam pruža informaciju KIPO o performansama ocjenjivača/tehničkih eksperata u odnosu na kriterijume kompetencije na regionalnom/međunarodnom nivou.

Nalaze KIPO u vezi učešća ocjenjivača/tehničkog eksperta u zajedničkim timovima ocjenjivača iz ATCG se arhiviraju u personalnim kartonima provjeravanih ocjenjivača.

4.3.6 Praćenje prigovora na rad ocjenjivača/tehničkih eksperata

U slučaju podnošenja formalnog prigovora od strane TOU u vezi sa performansama tima ocjenjivača ATCG ili pojedinih članova tima, ATCG preduzima aktivnosti propisane procedurom *PR.08 - Procedura za rješavanje prigovora i žalbi* pri čemu se uključuje KIPO.

U slučaju opravdanog prigovora, KIPO arhivira relevantnu dokumentaciju u vezi sa utvrđenim nalazima sa preispitivanja prigovora i preduzetim mjerama u personalni dosije ocjenjivača/tehničkog eksperta.

Odgovornost: KIPO

4.4 ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA

Ocjenjivači i tehnički eksperti ATCG moraju u kontinuitetu održavati kompetentnost, odnosno ispunjavati kriterijume na osnovu kojih su izabrani. U slučaju izmjene kriterijuma vrši se ponovno vrednovanje kompetentnosti ocjenjivača. Odluzka se donosi nakon što se eksplicitno potvrdi da su uspostavljeni kriterijumi ispunjeni(tj. kodovi kompetentnosti). *Izmjena 6 od 10.04.2026.*

Ocjenjivači i tehnički eksperti su dužni da blagovremeno informišu ATCG, odnosno KIPO, u vezi sa svim novonastalim okolnostima koje mogu imati pozitivan ili negativan uticaj njihovu kompetentnost u šemama akreditacije/oblastima ocjenjivanja usaglašenosti koje pokrivaju. KIPO najmanje jednom godišnje obavještava sve ocjenjivače i tehničke eksperte o potrebi da dostave relevantne informacije o promjenama (npr. promjena poslodavca ili radnog mjesta, prisustvo na relevantnim obukama, učešće u stručnim projektima, objavljivanje stručnih radova, promjene u vezi sa statusom u matičnom

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 12 17

akreditacionom tijelu i sl.), kao i prateće dokumentovane dokaze kada je to relevantno. KIPO pregleda dostavljene informacije i prateću dokumentaciju i arhivira je u odnosnim personalnim dosijeima ocjenjivača i tehničkih eksperata.

Kada se konstatuju mogući negativni uticaji na kompetentnost ocjenjivača/tehničkog eksperta, KIPO vrši analizu tih uticaja i po potrebi preduzima odgovarajuće mjere (npr. propisuje veću učestalost nadzora nad ocjenjivačem/tehničkim ekspertom na terenu, vrši oduzimanje dijela dodijeljenih kodova kompetentnosti, vrši oduzimanje dodijeljenog statusa ocjenjivača/tehničkog eksperta za odnosnu šemu akreditacije u cjelini i sl.). KIPO arhivira relevantnu dokumentaciju u vezi sa propisanim i preduzetim mjerama u Personalni dosije ocjenjivača/tehničkog eksperta.

KIPO u načelu najmanje jednom godišnje, kao i u slučajevima kada je došlo do značajne izmjene u kriterijimima (npr. zakonske regulative) *Izmjena 1 od 03.12.2024.* i/ili pravilima akreditacije, organizuje seminar u cilju održavanja kompetentnosti ocjenjivača/tehničkih eksperata i harmonizacije njihovog rada. Prisustvo ovim seminarima je u načelu obavezujuće za sve ocjenjivače/tehničke eksperte na koje se teme seminara odnose. Ocjenjivačima/tehničkim ekspertima koji iz opravdanih razloga nisu u mogućnosti da prisustvuju seminaru KIPO relevantne informacije dostavlja na pogodan način (npr. elektronskim putem). Potvrde o prisustvu seminarima KIPO arhivira u personalnim dosijeima ocjenjivača/tehničkih eksperata.

Na preporuku KIPO, ocjenjivači i tehnički eksperti ATCG mogu biti delegirani od strane ATCG da kao njegovi predstavnici učestvuju na edukaciji ili u radu stručnog tima. Predstavnici ATCG dužni su da po povratku sačine detaljni Izvještaj o službenom putu (slobodna forma) i da ga sa pratećom dokumentacijom (materijali sa obuke, sertifikati sa obuke i sl.) dostave ATCG. KIPO arhivira predmetni izvještaj i prateću dokumentaciju u odnosni Personalni dosije ocjenjivača/tehničkog eksperta.

Odgovornost: KIPO/ocjenjivači i tehnički eksperti

4.5 PROMJENE U STATUSU OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA

Ocjenjivač (vodeći/tehnički ocjenjivač) u nekoj od uspostavljenih šema akreditacije može ostvariti isti status u drugoj uspostavljenoj šemi akreditacije po pojednostavljenom postupku izbora. U tom smislu, potrebno je:

- da podnese KIPO odgovarajuću prijavu na obrazcu ZPR.10.01-1 - Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta,
- da uspješno završi obuku za ocjenjivača u vezi sa zahtjevima referentnog standarda za predmetnu šemu akreditacije (vidjeti tačku 4.2.3.1) i
- da uspješno realizuje jedno samostalno ocjenjivanje u pratnji mentora (vidjeti tačku 4.2.3.2 b))

KIPO ažurira Personalni dosije ocjenjivača u kojem arhivira relevantnu dokumentaciju nastalu u postupku njegovog izbora u status ocjenjivača za predmetnu šemu akreditacije.

Tehnički ocjenjivač može ostvariti status vodećeg ocjenjivača u predmetnoj šemi akreditacije po pojednostavljenom postupku izbora. U tom smislu, potrebno je:

- da podnese KIPO odgovarajuću prijavu na obrazcu ZPR.10.01-1 - Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta,
- da uspješno završi obuku za tehničkog ocjenjivača predmetnoj šemi akreditacije (vidjeti tačku 4.2.3.1) i
- da uspješno realizuje jedno ocjenjivanje uz saradnju sa mentorom i jedno samostalno ocjenjivanje u pratnji mentora (vidjeti tačku 4.2.3.2 b)).

 <p>AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore</p>	<p>AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE</p>	<p>Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.</p>
	<p>PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA</p>	<p>Strana/Ukupno strana 13 17</p>

KIPO ažurira Personalni dosije ocjenjivača u kojem arhivira relevantnu dokumentaciju nastalu u postupku njegovog izbora u status vodećeg ocjenjivača.

	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 14 17

Da bi tehnički ekspert ostvario status ocjenjivača (tehničkog ocjenjivača ili vodećeg ocjenjivača) u predmetnoj šemi akreditacije potrebno je da:

- da podnese KIPO odgovarajuću prijavu na obrazcu ZPR.10.01-1 - Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta,
- da uspješno završi odgovarajuću obuku za ocjenjivača (vidjeti tačku 4.2.3.1) i
- da uspješno realizuje praktičan rad (vidjeti tačku 4.2.3.2).

KIPO ažurira Personalni dosije tehničkog eksperta u kojem arhivira relevantnu dokumentaciju nastalu u postupku njegovog izbora u status ocjenjivača.

Tehnički ocjenjivač/tehnički ekspert u okviru predmetne šeme akreditacije može proširiti taj status na nove oblasti ocjenjivanja usaglašenosti. U tom smislu, potrebno je da:

- podnese KIPO odgovarajuću prijavu na obrazcu ZPR.10.01-1 - Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta,
- dostavi dokumentovane dokaze koji potvrđuju njegovu tehničku kompetentnost u tim oblastima ocjenjivanja usaglašenosti.

KIPO ažurira Personalni dosije tehničkog ocjenjivača/tehničkog eksperta u kojem arhivira relevantnu dokumentaciju nastalu u postupku proširenja njegovog statusa na nove oblasti ocjenjivanja usaglašenosti u predmetnoj šemi akreditacije.

Ocjenjivači i tehnički eksperti ATCG mogu izgubiti dodijeljeni status ukoliko prestanu da ispunjavaju kriterijume kompetentnosti na osnovu kojih su izabrani, ukoliko ne poštuju Etički kodeks, ukoliko ne poštuju zahtjeve nepristrasnosti i objektivnosti, ukoliko svojim ponašanjem narušavaju reputaciju ATCG, ukoliko neovlašćeno dostavljaju trećim licima informacije u vezi sa ocjenjivanjima na kojima su angažovani, ukoliko u više navrata neopravdano odbijaju angažovanje od strane ATCG, ukoliko se ne očekuje potreba za njegovim daljim angažovanjem u dužem vremenskom periodu (npr. zbog ukidanja predmetne šeme akreditacije), ukoliko ne poštuju obaveze koje je propisalo ATCG, na sopstveni zahtjev i iz drugih opravdanih razloga.

Ukoliko ocjenjivač i tehnički ekspert usled opravdanih razloga (bolovanje, zdravstveni problemi i ostali slučajevi) nisu bili aktivni članovi timova ATCG duži vremenski period, KIPO će donijeti Odluku o statusu mirovanja tog ocjenjivača.

Nakon otklanjanja razloga pomenutog mirovanja, KIPO će ujedno inicirati i zahtjeve za dodatne obuke, kako bi se osvježilo znanje tih ocjenjivača i aktivirao njihov status. [Izmjena 2 od 03.12.2024.](#)

Odluku o oduzimanju statusa ocjenjivača/tehničkog eksperta donosi KIPO, uz odgovarajuće obrazloženje. O predmetnoj Odluci KIPO obavještava ocjenjivača/tehničkog eksperta pisanim putem i informiše ga o mogućnosti podnošenja prigovora na rad ATCG u skladu sa procedurom *PR.08 - Procedura za rješavanje prigovora i žalbi*. Predmetnu Odluku KIPO arhivira u Personalnom kartonu ocjenjivača/tehničkog eksperta i vrši njegovo brisanje sa Liste evidencije ocjenjivača i tehničkih eksperata ATCG.

Vrijeme tokom kojeg tehnički ocjenjivači mogu održavati svoju kompetenciju nakon penzionisanja ili nakon promjene oblasti djelatnosti zavisi od dinamike razvoja tehničke oblasti i njihovom angažmanu u kontinuiranom profesionalnom razvoju.

Ažuriranje dokaza o proaktivnom učešću u programima kontinuiranog profesionalnog razvoja, mentorskim programima, praktičnim obukama, kao i dokaza o pristupu aktuelnim resursima su kriterijumi koji se vrednuju prilikom preispitivanja njihovog statusa. Pristup aktuelnim resursima podrazumjeva mogućnost pravovremenog i redovnog korišćenja najnovijih informacija, alata i

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 15 17

materijala relevantnih za određenu struku ili oblast. Ovi resursi mogu uključivati:

- **Učešće u projektima**, bilo kroz zaposlenje, honorarni rad ili volontiranje, kako bi se demonstrirala primjena stečenog znanja u stvarnim situacijama.
- **Sticanje relevantnih certifikata za ažurirano znanje i vještine koji prate razvoj tehničkih oblasti:** (npr. Certifikati poput CompTIA A+, CompTIA Network+, CompTIA Security+, Microsoft Certified: Azure Fundamentals, Cisco Certified Network Associate (CCNA) i slični mogu poslužiti kao dokaz ažuriranog znanja i vještina u IT oblasti).
- **Kontinuirano obrazovanje:** Pohađanje seminara, radionica i obuka koji pokrivaju najnovije tehnologije i prakse u predmetnoj tehničkoj oblasti
- **Praćenje industrijskih trendova:** Redovan pristup stručnim publikacijama, blogovima i forumima kako bi ostali informisani o najnovijim dostignućima i promjenama u tehničkom sektoru.
- **Umrežavanje s profesionalcima:** Aktivno učešće u profesionalnim udruženjima i prisustvovanje industrijskim događanjima u razmjeni znanja i praćenju najboljih praksi.
- **Alati i softver:** Pristup najnovijim verzijama softverskih aplikacija, tehničkih alata i platformi koje se koriste u svakodnevnom radu.
- **Profesionalne mreže i forumi:** Pristup platformama za razmjenu znanja, iskustava i najboljih praksi među stručnjacima iz iste oblasti.

Održavanje pristupa ovim resursima je ključno za tehničke ocjenjivače kako bi ostali u toku sa razvojem svoje struke, posebno u oblastima koje se brzo mijenjaju. Redovno korišćenje aktuelnih resursa omogućava im da primjenjuju najnovija saznanja i prakse u svom radu, čime se smanjuje rizik od smanjene relevantnosti njihovih znanja i vještina.

U konačnom , vremenski raspon za korišćenje tehničkih ocjenjivača nakon promjene oblasti djelatnosti treba biti prilagođen specifičnostima tehničke oblasti, individualnim sposobnostima ocjenjivača te dostupnosti relevantnih programa usavršavanja i provjere stručnosti u skladu sa procedurom PR.09-1. Izmjena 4 od 03.02.2025.

Odgovornost: KIPO/ocjenjivači i tehnički eksperti

4.6 EVIDENCIJA, ZAPISI I ARHIVIRANJE DOKUMENTACIJE O OCJENJIVAČIMA I TEHNIČKIM EKSPERTIMA

Za svakog ocjenjivača/tehničkog eksperta pojedinačno KIPO vodi i ažura Personalni dosije koji najmanje sadrži:

- Personalni karton ocjenjivača/tehničkog eksperta (na obrazcu ZPR.10.11 - Personalni karton), koji sadrži opšte informacije u vezi sa ocjenjivačem/tehničkim ekspertom uključujući informacije o njegovom statusu, šemama akreditacije u kojima je angažovan kao i oblastima ocjenjivanja usaglašenosti (kodovima kompetentnosti) za koje je dokazao kompetentnost.
- zapise koji se odnose na postupak izbora u odgovarajući status ocjenjivača/tehničkog eksperta i izmjene u vezi sa dodijeljenim statusom,
- izjave o poštovanju Kodeksa ponašanja, nezavisnosti, nepristrasnosti, objektivnosti i čuvanju tajnosti podataka,
- kada se radi o ocjenjivaču, zapise u vezi sa praćenjem performansi ocjenjivača na terenu,
- zapise u vezi sa održavanjem kompetentnosti.

Personalni dosije se čuvaju u periodu ne manjem od 10 godina od prestanka njihovog statusa

 AKREDITACIONO TIJELO Crne Gore	AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE	Oznaka/Datum PR.10-1/03.02.2023.
	PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE PERFORMANSI I ODRŽAVANJE KOMPETENTNOSTI OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH EKSPERATA	Strana/Ukupno strana 16 17

ocjenjivača/tehničkih eksperata u ATCG.

Sve podatke (osim javno dostupnih podataka) u vezi sa ocjenjivačima/tehničkim ekspertima ATCG smatra povjerljivim. Shodno tome, ovi podaci bez predhodne saglasnosti ocjenjivača/tehničkog eksperta i odobrenja direktora ATCG se ne smiju saopštavati trećim licima.

Najmanje jednom godišnje (npr. prije održavanja sastanka posvećenom preispitivanju od strane rukovodstva, ili prije sprovođenja kolegijalnog ocjenjivanja) KIPO vrši pregled kompletne dokumentacije koja se odnosi na izbor, praćenje performansi i održavanje kompetentnosti ocjenjivača/tehničkih eksperata ATCG (liste evidencija, personalni dosjei, dokumentacija vezana za praćenje performansi timova ocjenjivača, dokumentacija vezana za praćenje performansi ocjenjivača na terenu, dokumentacija vezana za realizaciju seminara ATCG posvećenih održavanju kompetentnosti itd.), a u cilju provjere njene cjelovitosti i ažurnosti.

Odgovornost: KIPO / ocjenjivači i tehnički eksperti

4.7 IZVJEŠTAVANJE U VEZI SA OCJENJIVAČIMA/TEHNIČKIM EKSPERTIMA

Za potrebe preispitivanja od strane rukovodstva u skladu sa procedurom *PR.05 - Preispitivanje od strane rukovodstva*, KIPO priprema pisani izvještaj u vezi sa ocjenjivačima/tehničkim ekspertima ATCG, a koji sadrži opšte informacije o broju i strukturi ocjenjivača po pojedinim šemama akreditacije i oblastima ocjenjivanja usaglašenosti, o izboru novih ocjenjivača/tehničkih eksperata, o praćenju njihovih performansi, o održavanju kompetentnosti i očekivanim budućim potrebama za ocjenjivačima/tehničkim ekspertima. Predmetni izvještaj KIPO blagovremeno dostavlja Rukovodiocu službe za akreditaciju koji o predmetnoj temi izvještava na sastanku posvećenom preispitivanju od strane rukovodstva.

Odgovornost: KIPO / Rukovodilac službe za akreditaciju

5 . OBRASCI

R. br.	Naziv	Oznaka	Izdanje/ Datum ažuriranja	Način čuvanja (papirna/elektronska forma)	Period čuvanja
1.	Prijava za ocjenjivača/tehničkog eksperta	ZPR.10.01-1	01/03.02.2023.	Registrator – Papirna forma	10godina nakon dobijanja status ocjenjivač/tehnički ekspert
2.	Lista evidencije prijava za ocjenjivače/tehničke eksperte	ZPR.10.02	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
3.	Lista potencijalnih kandidata za ocjenjivače	ZPR.10.03	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
4.	Lista kandidata za tehničke eksperte	ZPR.10.04	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
5.	Lista evidencije ocjenjivača i tehničkih eksperata Akreditacionog tijela Crne Gore	ZPR.10.05	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira

AKREDITACIONO TIJELO
Crne Gore

AKREDITACIONO TIJELO CRNE GORE

Oznaka/Datum
PR.10-1/03.02.2023.

**PROCEDURA ZA IZBOR, PRAĆENJE
PERFORMANSI I ODRŽAVANJE
KOMPETENTNOSTI
OCJENJIVAČA I TEHNIČKIH
EKSPERATA**

Strana/Ukupno strana
17 | 17

6.	Anketa o sprovedenom ocjenjivanju	ZPR.10.06	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
7.	Izveštaj vođe tima o performansama članova tima ocjenjivača i zapažanja u vezi sa performansama tima ocjenjivača	ZPR.10.07-1	01/03.02.2023.	Registrator – Papirna forma	10godina nakon dobijanja status ocjenjivač/tehni- čki ekspert
8.	Lista evidencije timova ocjenjivača angažovanih na ocjenjivanjima	ZPR.10.08	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
9.	Plan praćenja ocjenjivača na terenu	ZPR.10.09-1	01/03.02.2023.	Registrator – Papirna forma	redovno se ažurira
10.	Izveštaj o praćenju ocjenjivača na terenu	ZPR.10.10-1	01/03.02.2023.	Registrator – Papirna forma	10godina nakon dobijanja status ocjenjivač/tehni- čki ekspert
11.	Personalni karton ocjenjivača/tehničkog eksperta	ZPR.10.11	00/14.09.2020.	Registrator – Papirna forma	10godina nakon dobijanja status ocjenjivač/tehni- čki ekspert